

DRAAIBOEK: BASIS COGNITIEVE GEDRAGSTHERAPIE V&O TBV GZ OPLEIDING – 100 UUR

Bijeenkomst 1	
Datum	:
Tijd	: 09.30-12.45 uur
Docenten	:

Onderwerp:

Inleiding: Angst, stemming en emotie. Inleiding cursus, leertheorie I klassieke en operante conditionering

Doel:

Kennis hebben van de inhoud en werkwijze van de cursus
Kennis hebben van leertheoretische begrippen en principes en hiermee meer vertrouwd raken
Kunnen opstellen van een klassiek- en operant conditioneringsschema aan de hand van casuïstiek
Inzichtelijk kunnen maken hoe een klassieke en operante conditionering is verlopen aan de hand van casuïstiek

Werkvorm:

Onderwijsgroep
Werkgroep

Programma:

09.30 - 10.15 uur	Kennismaking en inleiding in de cursus angst- en stemmingsstoornissen
10.15 - 11.15 uur	Voorbespreken: Casus 1: Bang voor vuur
11.15 - 11.30 uur	Pauze
11.30 - 12.30 uur	Voorbespreken: Casus Lastig kind
12.30 - 12.45 uur	Plenaire nabespreking

Vorbereiding bijeenkomst Inleiding: Angst, stemming en emotie. Inleiding cursus, leertheorie I klassieke en operante conditionering:

- Bestudeer hoofdstuk 4 en 5 uit het handboek: Hermans; P. Eelen en H. Orlemans (2007). Inleiding tot de gedragstherapie (70 pagina's). **LET OP:** in dit boek wordt als terminologie VP en OP, VR en OR gehanteerd. Dit is verwarrend. In plaats van UCS en CS, UCR en CR wordt in dit boek andere terminologie gebruikt (VP en OP, VR en OR). Dit is verwarrend. Wij houden in onze cursus de termen UCS en CS, UCR en CR aan. Dus houdt dit in gedachten bij het lezen van de stof. Wellicht is het handig om telkens de vertaling te blijven maken of deze in de kantlijn erbij te zetten.
- Lezen casus Bang voor vuur =>**Artikelnummer 6754**

Bijeenkomst 2

Datum :
Tijd : 13.30 – 17.00 uur
Docenten :

Onderwerp:

Inleiding: Angst, stemming en emotie

Doel:

Basale kennis hebben van wetenschappelijke kennis omtrent o.m. leer- en cognitieve theorieën en emotietheorieën

Kunnen toepassen van inzichten uit de experimentele psychologie in de klinische praktijk

Basale kennis hebben van empirisch onderzoek over het ontstaan en voortbestaan van belangrijke psychopathologische fenomenen

Kennis hebben van de rol van neuroticisme bij ontstaan en instandhouding van psychopathologie (met name toegepast op angst en stemmingsstoornissen)

Kennis hebben van het belang en de principes van 'evidence based behandelen'

VGCT competentieprofiel: competentie 1.1. en 4. (zie pag. 53)

Werkvorm:

workshop

Programma:

- 13.30-15.00 uur Inhoudelijk college
- 15.00-15.15 uur Pauze
- 15.15-17.00 uur Verder met college

Vorbereiding bijeenkomst Inleiding: Angst, stemming en emotie: geen

Naslagwerk voor deze bijeenkomst (hoeft niet vooraf bestudeerd te worden):

Mineka, S en Gilboa, E: Cognitive biases in anxiety and depression. In: Flack, F and Laird, JD (eds) Emotions in Psychopathology. Oxford University Press, 1998 => **Artikelnummer 300** (21 pagina's)

Bijeenkomst 3

Datum :
Tijd : 09.30-12.45 uur
Docenten :

Onderwerp:

Leertheorie nabespreking

Doel:

Verdieping van de kennis met betrekking tot de leertheorie
Leertheoretische principes kunnen toepassen op eigen cliëntmateriaal
Meer vertrouwd raken met begrippen uit de leertheorie
Deze begrippen begrijpen en kunnen vertalen naar eigen cliëntmateriaal en naar situaties uit het dagelijks leven
VGCT competentieprofiel: competentie 1.1. (zie pag. 53)

Werkvorm:

Onderwijsgroep
Werkgroep

Programma:

09.30 - 10.45 uur	Nabespreken casus 1: Bang voor vuur
10.45 - 11.00 uur	Pauze
11.00 - 12.00 uur	Nabespreken casus 2: Een lastig kind
12.00 - 12.40 uur	Werkgroep 2 groepen: <ul style="list-style-type: none">• Hoe heb ik iets geleerd? Toepassen van de leertheoretische principes op iets wat je geleerd hebt. Bedenk een voorbeeld van iets nieuws wat je geleerd hebt, een bepaalde vaardigheid waarvan je je nog herinnert dat je die eerst niet beheerste en daarna wel (bijvoorbeeld fietsen, WP, een instrument bespelen, een angst overwinnen etc.). Ga na hoe je deze vaardigheid geleerd hebt. Koppel deze elementen vervolgens terug naar theorieën over leren/leerprincipes.• Hoe leert een cliënt iets? Je neemt een voorbeeld van een eigen cliënt waarbij je meegemaakt hebt dat deze cliënt iets geleerd heeft in een therapie (het mag ook een therapie geweest zijn, die niet gedragstherapeutisch was). Probeer nu achteraf te verklaren in leertheoretische termen hoe die cliënt dit geleerd heeft. Wat waren de werkzame mechanismen? Vervolgens bespreken de werkgroepleden elkaars casus en vullen de informatie zo mogelijk aan tot de leertheoretische verklaring zo compleet mogelijk is.
12.40 - 12.45 uur	Plenaire nabespreking van de bijeenkomst

Vorbereiding bijeenkomst Leertheorie nabespreking:

- Leerdoelen casus 1: Bang voor vuur.
- Leerdoelen casus 2: Een lastig kind.
- D. Hermans; P. Eelen en H. Orlemans (2007). Inleiding tot de gedragstherapie; 6e druk; Bohn Stafleu en van Loghum. ISBN: 9789031342884, hoofdstuk 4 en 5 (70 pagina's) (herhaling)
- Cladder, J.M., Nijhoff/Huyse, M.W.D., Mulder, G.A.L.A. Pearson, 2009. Hoofdstuk 2. Operante Technieken. Uit: Cognitieve gedragstherapie met kinderen en jeugdigen. Probleemgericht én oplossingsgericht => **Artikelnummer 7237** (25 pagina's)
- Bedenk een voorbeeld van iets nieuws wat je geleerd hebt, een bepaalde vaardigheid waarvan je je nog herinnert dat je die eerst niet beheerste en daarna wel (bijvoorbeeld fietsen, computerprogramma's als microsoft Word, een instrument bespelen, een angst overwinnen)

VGct basis cognitieve gedragstherapie

etc.). Ga na hoe je deze vaardigheid geleerd hebt. In de werkgroep worden deze elementen teruggekoppeld naar theorieën over leren/leerprincipes.

- Voorbereiden: eigen casus; hoe leert een cliënt? Bereid een voorbeeld voor van een eigen cliënt, waarbij je meegemaakt hebt dat deze cliënt iets geleerd heeft in een therapie (het mag ook een therapie geweest zijn, die niet gedragstherapeutisch was).

Bijeenkomst 4

Datum :
Tijd : 13.30 – 17.00 uur
Docenten :

Onderwerp:

Het gedragstherapeutisch proces I
opstellen klachtenlijst en holistische theorie

Doel:

Het eerste deel van het gedragstherapeutisch proces kunnen toepassen op casuïstiek en op eigen cliëntmateriaal: opstellen klachtenlijst en holistische theorie

VGCT competentieprofiel: competentie 1.2., 1.3., 1.4. (zie pag. 53)

Werkvorm

werkgroep
training

Programma:

13.30 - 14.00 uur	Inleiding in het gedragstherapeutisch proces (docent) en voorbespreken opdracht mbt gedragstherapeutisch proces* In de vorm van een interactieve les bespreken van het huiswerk: bespreken van de eerste stappen in het gedragstherapeutisch proces * Opstellen klachtenlijst * Clustering * Opstellen holistische theorie
14.00 - 14.40 uur	Werkgroep: film demonstratie “Het gedragstherapeutisch proces deel I” Maak een klachtenlijst tijdens het bekijken van de film: alle cursisten schrijven mee tijdens het bekijken van de film.
14.40 - 16.15 uur	In subgroepen: oefening clusteren aan de hand van de klachtenlijst van de cliënt uit de film. Vervolgens aan de hand van de clustering: opzetten van een holistische theorie van de cliënt uit de film tussendoor zelf de pauze plannen
16.15 - 17.00 uur	plenaire nabespreking clustering en holistische theorie van de cliënt uit de film

Uitdelen rollen Ankie Smit!

Vorbereiding bijeenkomst Het gedragstherapeutisch proces I:

- D. Hermans; P. Eelen en H. Orlemans (2007). Inleiding tot de gedragstherapie; 6e druk; Bohn Stafleu en van Loghum. ISBN: 9789031342884, hoofdstuk 3 (voor deze bijeenkomst in elk geval tot aan paragraaf 3.6.4. Basislijn metingen (blz. 116). Voor de volgende bijeenkomst: heel hoofdstuk 3. Dus qua verdeling kun je zelf bepalen wanneer je de rest van hoofdstuk 3 bestudeert tussen nu en de volgende bijeenkomst) (117 pagina's).

Opdracht gedragstherapeutisch proces (zie ook: casuïstiek en opdrachten):

Het hele gedragstherapeutische proces wordt toegepast op een eigen cliëntcasus. Deze casus wordt gepresenteerd (max. een half uur). Met de docent wordt afgesproken wie wanneer de presentatie houdt. Maak een print van de sheets en neem deze in tweevoud mee naar de bijeenkomst.

Begin je verslag met een korte inleiding op de casus (geslacht, leeftijd, woon-werksituatie cliënt, e.d.)
Werk vervolgens de verschillende onderdelen van het gedragstherapeutisch proces uit. Dus in schema:

VGct basis cognitieve gedragstherapie

1. Probleeminventarisatie, opstellen van een klachtenlijst
2. Clustering van de klachten en problemen tot een aantal probleemelementen
3. Opstellen van een holistische theorie, waarin een hypothese wordt gesteld met betrekking tot de samenhang van de verschillende probleemelementen (macro-analyse).
4. Probleemselectie; selecteren van het (eerst) te behandelen probleem. Uitwerken volgens de criteria.
5. Opstellen van een aantal topografische analyses en een functie analyse van het geselecteerde probleem. Zo mogelijk ook een betekenisanalyse van het geselecteerde probleem opstellen.
6. ontwerp een ideosyncratisch meetinstrument (dus helemaal op maat gemaakt voor het probleemgedrag van deze client) base-line meting van het geselecteerde probleem
7. Opstellen van een behandelplan op grond van de functie analyse. Je hoeft voor deze opdracht de behandeling niet daadwerkelijk uit te voeren en er hoeft dus ook geen verslag bij van de eventueel uitgevoerde behandeling.

Bijeenkomst 5

Datum :
Tijd : 09.30-12.45 uur
Docenten :

Onderwerp:

Het gedragstherapeutisch proces II

Het gedragstherapeutisch proces toepassen op casus Ankie Smit, deel 1

Doel:

Een gesprek ten behoeve van de holistische theorie kunnen voeren
Hypothesen omtrent probleemsamenhang in het gesprek kunnen genereren en tentatief voorleggen aan de cliënt, daarbij "hardop denken": de eigen gedachtegang ten aanzien van de gevormde hypothesen kunnen overbrengen aan de cliënt
Een werkrelatie met de cliënt kunnen aangaan
Zelfstandig kunnen maken van een probleeminventarisatie, clustering en holistische theorie
VGCT competentieprofiel: competentie 1.2., 1.3., 1.4. (zie pag. 53)

Werkvorm

werkgroep
training

Programma:

09.30 - 10.45 uur

In drie subgroepen oefenen van de eerste gesprekken aan de hand van casus Ankie Smit. Doelstelling is om aan de hand van summere gegevens (zie instructies therapeut) nadere gegevens te verzamelen over de problematiek van Ankie Smit.

Eén groepslid speelt cliënt. De andere groepsleden spelen afwisselend therapeut en observator. **Eén groepslid schrijft tijdens het gesprek de klachtenlijst op.** Neem voor het gesprek ongeveer $\frac{3}{4}$ - 1 uur.

10.45 - 12.00 uur

Maak in de subgroepen aan de hand van de klachtenlijst van Ankie Smit:

- Een **clustering** van de probleemelementen (kopieer hiertoe voor je eigen subgroepje de klachtenlijst, die de observator tijdens het rollenspel heeft opgeschreven)
- Eerste aanzet tot een **holistische theorie**. Tijdens het maken van de holistische theorie kunnen eventuele vragen/hypothesen in korte rollenspelen aan de cliënt worden voorgelegd.

12.00 - 12.45 uur

Presentatie van de verschillende holistische theorieën. Hieraan gekoppeld: uitleg volgende stappen in het gedragstherapeutisch proces: **selecteren van het probleem** (op grond waarvan doe je dat?).

Pauze zelf plannen.

Vorbereiding bijeenkomst Het gedragstherapeutisch proces II:

- Drie studenten studeren de rol in van Ankie Smit (deel 1 ten behoeve van holistische theorie; uitgereikt door de docent)
- D. Hermans; P. Eelen en H. Orlemans (2007). Inleiding tot de gedragstherapie; 6e druk; Bohn Stafleu en van Loghum. ISBN: 9789031342884, hoofdstuk 3 (voor deze bijeenkomst in elk geval tot aan paragraaf 3.6.4. Basislijn metingen (blz. 116). Voor de volgende bijeenkomst: heel hoofdstuk 3. Dus qua verdeling kun je zelf bepalen wanneer je de rest van hoofdstuk 3 bestudeert tussen nu en de volgende bijeenkomst) (117 pagina's) {herhaling}.

Bijeenkomst 6

Datum :
Tijd : 13.30 – 17.00 uur
Docenten :

Onderwerp:

Het gedragstherapeutisch proces III

Het gedragstherapeutisch proces toepassen op casus Ankie Smit, deel 2

Probleemselectie

Opstellen van topografische analyses

Opstellen van een functie analyse en betekenisanalyse

Metingen

Doel:

Een gesprek ten behoeve van topografische analyses, functie analyse en betekenisanalyse kunnen voeren

Opzetten en houden van een goede werkrelatie met de cliënt; o.m. kunnen structureren van het gesprek en tegelijkertijd goed contact houden en volgen van /aansluiten bij de cliënt.

Met de cliënt kunnen komen tot een probleemselectie op basis van de criteria

Koppeling kunnen maken van leertheoretische principes naar functie- en betekenisanalyse

Kennis hebben van verschillende soorten analyses, afhankelijk van de doelgroep (artikel A-Tjak) van het geselecteerd probleem zelfstandig kunnen:

- Opstellen van topografische analyses
- Opstellen van een functie analyse
- Opstellen van een betekenisanalyse, begrijpen van onderliggende klassieke conditioneringsprincipes
- Opstellen van ideosyncratische meetinstrumenten op basis van voorgaande analyses
- Het gedragstherapeutisch proces kunnen toepassen op de eigen doelgroep (o.m. ontwikkelen van analyses, toegepast op de eigen doelgroep; komt telkens terug gedurende de cursus, o.m. ook bij de tussentijdse toets)

VGCT competentieprofiel: competentie 1.2., 1.3., 1.4., 1.5. (zie pag. 53)

Werkvorm

werkgroep

training

Programma:

13.30 - 14.00 uur	Inleiding op deze bijeenkomst. In de vorm van een interactieve les bespreken van het huiswerk; de volgende stappen in het gedragstherapeutisch proces: * Probleemselectie * Topografische analyse * Functie analyse * Betekenisanalyse * Metingen
14.00 - 15.00 uur	In drie subgroepen oefenen van het gesprek tbv topografische analyses, functie analyse en betekenisanalyse aan de hand van casus Ankie Smit. Eén groepslid speelt cliënt. De andere groepsleden spelen afwisselend therapeut en observator. Eén groepslid schrijft mee tijdens het gesprek Neem voor het gesprek ongeveer $\frac{3}{4}$ - 1 uur.
15.00 - 15.15 uur	Pauze
15.15 - 16.15 uur	In subgroepjes opstellen van een functionele analyse en betekenisanalyse. Uitwerken van een ideosyncratisch meetinstrument voor Ankie Smit.
16.15 - 17.00 uur	Nabespreking: plenaire presentatie van de analyses en meetinstrumenten.

Vorbereiding bijeenkomst Het gedragstherapeutisch proces III:

Bestudeer theorie rondom de **Functieanalyse**, te weten:

- * D. Hermans; P. Eelen en H. Orlemans (2007). Inleiding tot de gedragstherapie; 6e druk; Bohn Stafleu en van Loghum. ISBN: 9789031342884, hoofdstuk 6 (35 pagina's).

Bestudeer theorie rondom de **Betekenisanalyse**, te weten:

- * Korrelboom, K. & Broeke, E. ten (2004) Diagnostiek van aangrijpingspunten III Hoofdstuk 10. De betekenisanalyse, pag. 235-284. Uit: Geïntegreerde cognitieve gedragstherapie. Handboek voor theorie en praktijk. Coutinho, ISBN 90 6283 3462. => **Artikelnummer 7349** (blz. 32-73: 41 pagina's).
- * Jacqueline A. Tjak: Functieanalyse, betekenisanalyse en cognitieve casus conceptualisatie: hart en ziel van de gedragstherapie. Gedragstherapie 2005, 38, pag. 227-240 => **Artikelnummer 3654** (13 pagina's)

Drie studenten studeren de rol in van Ankie Smit (deel 2, uitgereikt door de docent)

Opdracht gedragstherapeutisch proces (zie: casuïstiek en opdrachten):

Het hele gedragstherapeutische proces wordt toegepast op een eigen cliëntcasus. Deze casus wordt gepresenteerd (max. een half uur). Met de docent wordt afgesproken wie wanneer de presentatie houdt. Maak een print van de sheets en neem deze mee naar de bijeenkomst.

Begin je verslag met een korte inleiding op de casus (geslacht, leeftijd, woon-werksituatie cliënt, e.d.) Werk vervolgens de verschillende onderdelen van het gedragstherapeutisch proces uit. Dus in schema:

1. Probleeminventarisatie, opstellen van een klachtenlijst
2. Clustering van de klachten en problemen tot een aantal probleemelementen
3. Opstellen van een holistische theorie, waarin een hypothese wordt gesteld met betrekking tot de samenhang van de verschillende probleemelementen (macro-analyse).
4. Probleemselectie; selecteren van het (eerst) te behandelen probleem. Uitwerken volgens de criteria.
5. Opstellen van een aantal topografische analyses en een functie analyse van het geselecteerde probleem. Zo mogelijk ook een betekenisanalyse van het geselecteerde probleem opstellen.
6. ontwerp een ideosyncratisch meetinstrument (dus helemaal op maat gemaakt voor het probleemgedrag van deze client) base-line meting van het geselecteerde probleem
7. Opstellen van een behandelplan op grond van de functie analyse. Je hoeft voor deze opdracht de behandeling niet daadwerkelijk uit te voeren en er hoeft dus ook geen verslag bij van de eventueel uitgevoerde behandeling.

Bijeenkomst 7

Datum :
Tijd : 09.30-12.45 uur
Docenten :

Onderwerp:

Theoretische toets

Herhaling en verdieping van de leerstof en theoretische toets (leertheorie en gedragstherapeutisch proces)

Doel:

Actief beheersen van de bestudeerde theorie (leertheoretische principes en het gedragstherapeutisch proces)

Kunnen toepassen van de theoretische principes op alledaagse situaties en op eigen cliëntmateriaal
In eenvoudige bewoordingen kunnen uitleggen van de theorie met eigen voorbeelden

Leermodellen kunnen toepassen in de eigen praktijk

Het cognitief gedragstherapeutische proces kunnen toepassen in de eigen praktijk

VGCT competentieprofiel: competentie 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.5., 2 (zie p. 53)

Werkvorm

Onderwijsgroep
werkgroep

Programma:

Theoretische toets m.b.t. voorgaande theorie:

09.30 – 12.45 Herhaling en verdieping van de leerstof en theoretische toets (leertheorie, gedragstherapeutisch proces)

Tijdens deze toets wordt klassikaal de leertheorie en het gedragstherapeutisch proces (tot aan opstellen behandelplan) met de groep nogmaals doorlopen. Telkens krijgt 1 cursist de beurt. De anderen denken mee en indien de betreffende cursist er niet helemaal uit komt, krijgt een ander de beurt. Tijdens deze bijeenkomst wordt vooral ook veel aandacht besteed aan het toepassen van de theorie. Er wordt telkens doorgevraagd naar concrete voorbeelden en casuïstiek uit de eigen praktijk. Zodoende is deze bijeenkomst niet zozeer een toets in engere zin, maar vooral een extra verdiepende en integrerende bijeenkomst ten aanzien van de eerste bijeenkomsten.

Vorbereiding bijeenkomst Theoretische toets:

Bestuderen van de theorie t/m bijeenkomst Theoretische toets

Bijeenkomst 8

Datum :
Tijd : 13.30-17.00 uur
Docenten :

Onderwerp:

Angststoornissen: theorie en praktijk

Doel:

kennis hebben van DSM criteria, epidemiologie en fenomenologie voor paniekstoornis met agorafobie

basale kennis hebben van wetenschappelijke theorieën met betrekking tot ontstaan en instandhouding van paniekstoornis met agorafobie

kennis hebben van evidence based behandelingen bij paniekstoornis met agorafobie (CBT)

VGCT competentieprofiel: competentie 1.1., 4. (zie pag. 53)

Werkvorm

onderwijsgroep

workshop

Programma:

- **13.30 - 15.00 uur** Inhoudelijk college
- **15.00 - 15.15 uur** Pauze
- **15.15 - 17.00 uur** Verder met college

Vorbereiding bijeenkomst Angststoornissen: theorie en praktijk: geen

Naslagwerk

- Mineka, S en Gilboa, E: Cognitive biases in anxiety and depression. In: Flack, F and Laird, JD (eds) Emotions in Psychopathology. Oxford University Press, 1998 => **Artikelnummer 300**

IEDEREEN NEEMT DE VOLGENDE KEER EEN SPIN OF ANDER FOBISCH MATERIAAL MEE!

NB: denk eraan dat eenieder het huiswerk maakt voor de volgende bijeenkomst

Registreren van eigen probleemgedrag: zie voorbereiding bijeenkomst Zelfcontrole en hiërarchie

Maken van een eigen angstprobleem: zie voorbereiding bijeenkomst Exposure)

Bijeenkomst 9

Datum :
Tijd : 09.30-12.45 uur
Docenten :

Onderwerp:

Zelfcontrole

Doel:

Vanuit de leertheorie en functie analyse kunnen aangeven wanneer/of zelfcontroleprocedures zinvol als interventie kunnen worden ingezet

Toepassen van motivatietechnieken bij het opstellen van een zelfcontroleprocedure

Zelfstandig kunnen opstellen en uitvoeren van een zelfcontroleprogramma gericht op probleemgedrag van een mede-opleiding en vervolgens van een eigen cliënt

Aan den lijve ondervonden hebben van een zelfcontrole programma

VGCT competentieprofiel: competentie 1.4., 1.6., 1.7.(zie pag. 53)

Werkvorm

onderwijsgroep

werkgroep

Programma:

09.30 - 10.15 uur Inleveren registratie eigen probleemgedrag of vervelende gewoonte. Nabespreken literatuur en huiswerk registratie. Inleiding zelfcontrole.

10.15 - 11.00 uur **Onderwijsgroep:**
Bespreken casus 19: dhr. Petersen waagt een gokje
Deze casus wordt hier besproken en meteen zoveel mogelijk al opgelost aan de hand van de reeds gelezen literatuur.

11.00 - 11.15 uur Pauze

11.15 - 12.15 uur **Werkgroep:** Opstellen zelfcontroleprogramma:
De groep wordt verdeeld in tweetallen. Aan de hand van het huiswerk (registratie van frequent voorkomend probleemgedrag) wordt nu geoefend met het opstellen van een zelfcontroleprogramma voor dit gedrag.
Na een half uur wisselen van rol

12.15 - 12.45 uur Plenaire nabespreking zelfcontroleprogramma's

Vorbereiding bijeenkomst Zelfcontrole:

- Borcovec, T.D., Hoe piekeren te verminderen (**intern document: vertaling en samenvatting van een lezing van Borcovec**)=>**Artikelnummer 2889** (7 pagina's)
- Keijsers, G.P.J., Minnen, A. van, Verbraak, M., Hoogduin, C.A.L. en Emmelkamp, P. (2017) Protocollaire behandelingen voor volwassenen met psychische klachten. Boek 1. Hoofdstuk 10: Protocollaire behandeling van patiënten met trichotillomanie, excoriatiestoornis en ander ongewenst gewoontegedrag. Zelfcontroleprocedures blz. 563 – 613.
- Vorbereiding: kies een bepaald probleemgedrag van jezelf (bijv. roken, nagelbijten, te laat komen, uitstellen van klussen, agressief gedrag, snoepen, alcoholge(mis)bruik of ander gedrag wat je graag meer onder controle wilt krijgen...). Kies bij voorkeur gedrag dat meer dan 5 x per dag voorkomt. Hou gedurende minimaal 1 week bij hoe vaak je het gedrag uitvoert, onder welke omstandigheden, etc.. (zie Zelfcontroleprocedures => **Artikelnummer 2738**). **Een kopie van deze registratie wordt bij de docent ingeleverd.**
- Lezen casus 19: Dhr. Petersen waagt een gokje

Huiswerk ná deze bijeenkomst:

Zelfcontroleprogramma toepassen: pas het zelfcontrole-programma, dat je tijdens de training hebt gemaakt, gedurende drie weken toe op je probleemgedrag en houd de resultaten bij. Maak hiervan een verslagje bestaand uit: inleiding (wat is het probleemgedrag), registraties, conclusies uit de registraties, plan van aanpak: beschrijving zelfcontrole interventies en sluit het geheel af met een korte evaluatie van je zelfcontroleprogramma (is het probleemgedrag verminderd? Lukte het om de interventies toe te passen, etc). Met de docent wordt afgesproken wanneer het verslag wordt ingeleverd en nabesproken

Bijeenkomst 10

Datum :
Tijd : 13.30-17.00 uur
Docenten :

Onderwerp:

Exposure

Doel:

Vanuit de leertheorie en functie analyse kunnen aangeven wanneer/of exposure zinvol als interventie kan worden ingezet

Hebben ondergaan van exposure aan de hand van een eigen angstprobleem (enkelvoudige fobie), ervaren hoe beangstigend het is om datgene te moeten gaan doen waarvoor je bang bent. Vergroten van invoelend vermogen t.a.v. angstcliënten die exposure ondergaan, ervaren van habituatie.

Kunnen uitvoeren van een exposure behandeling bij (enkelvoudige) angstproblematiek bij eigen cliënten

Kennis hebben van de nieuwe inzichten met betrekking tot exposuretherapie en deze kunnen toepassen in eigen exposure behandelingen

VGCT competentieprofiel: competentie 1.4., 1.6., 1.7.(zie pag. 53)

Werkvorm

training

Programma:

13.30 - 14.15 uur	In een interactieve les bespreken van de literatuur: Koppeling maken naar de functie-analyse: wanneer is exposurebehandeling geïndiceerd? Verschillende manieren: exposure in vivo, in vitro, gradueel, full exposure, voor- & nadelen van elk, welke mechanismen zijn werkzaam bij exposure? Learning is forever; re-instatement, re-acquisition, renewal. Hoe lang moet exposure? Mag de exposure worden onderbroken? Is een hiërarchie nodig? Moet je alle stappen afwerken? Bespreken van het model van inhibitorisch leren van Craske
14.15 – 15.00 uur	demonstratie van de algemene rationale van exposure. In drietallen oefenen met uitleggen van de rationale van exposure.
15.00 - 15.15 uur	pauze
15.15 - 16.45 uur	Demonstratie exposure bij enkelvoudige fobie aan de hand van de DVD Spider Phobia. Vervolgens in subgroepen zelf oefenen met exposure aan de hand van eigen fobisch materiaal (spin, muis, hond, wormen, etc)
16.45 - 17.00 uur	Plenaire nabespreking van deze bijeenkomst

Vorbereiding bijeenkomst Exposure:

- Bestudeer: Bram Vervliet, Barbara Depreeuw, Michael Treanor, Christopher C. Conway, Tomislav Zbozinek, Michelle G. Craske. Exposuretherapie maximaliseren. Een benadering volgens het inhibitorisch-leermodel. Tijdschrift voor Gedragstherapie, jaargang 2014, nr. 4. (Oorspronkelijke Engelstalige publicatie: Craske, M. G., Treanor, M., Conway, C. C., Zbozinek, T., & Vervliet, B. (2014). Maximizing exposure therapy: an inhibitory learning approach. Behaviour Research and Therapy, 58, 10-23. DOI: <http://dx.doi.org/10.1016/j.brat.2014.04.006>)
- Bestudeer: Erik ten Broeke, Marleen Rijkeboer. Over het hanteren van vermijding en veiligheidsgedrag bij de behandeling van angststoornissen. Overwegingen en praktische handvatten. Tijdschrift voor Gedragstherapie, jaargang 2017, nr. 1.
- Keijsers, G.P.J., Minnen, A. van, Verbraak, M., Hoogduin, C.A.L. en Emmelkamp, P. (2017) Protocollaire behandelingen voor volwassenen met psychische klachten. Boek 1. Hoofdstuk 2: Kortdurende protocollaire behandeling van patiënten met een specifieke fobie (blz. 57-94; **handboek** (... pagina's)

VGct basis cognitieve gedragstherapie

- **Vorbereiding:** stel een hiërarchie op, van een eigen angstprobleem, waarbij vermijding een rol speelt. Beschrijf per stap wat je angstige verwachting is. Een kopie van deze hiërarchie wordt bij de docent ingeleverd!
- **Iedereen neemt een spin mee!** In potje met luchtgaatjes, evt. watje met klein beetje water erbij. Zo mogelijk: meenemen van eigen fobisch materiaal om tijdens deze bijeenkomst met exposure te kunnen oefenen (voorbespreken in de groep)

Bijeenkomst 11

Datum :
Tijd : 09.30-12.45 uur
Docenten :

Onderwerp:

Cognitieve theorie en therapie: algemeen

Doel:

Kennis hebben van cognitieve theorie

Vanuit de leertheorie en functie analyse kunnen aangeven wanneer/of cognitieve therapie zinvol als interventie kan worden ingezet

Kunnen toepassen van verschillende basale cognitieve technieken: cognitief dagboek, bewijzen voor en tegen, opzetten gedragsexperiment, neerwaartse pijltechniek

Kunnen toepassen van de socratische dialoog

VGCT competentieprofiel: competentie 1.6., 1.7. (zie pag. 53)

Werkvorm

werkgroep

training

Programma:

- **09.30-10.00 uur** **Inleveren cognitieve dagboeken bij docent.**
Nabespreken literatuur met betrekking tot cognitieve therapie en nabespreken van voorbereiding (invullen eerste drie regels van cognitief dagboek).
- **10.00-12.45 uur** Oefenen vaardigheden CT algemeen
Uitleggen rationale en samen met de cliënt invullen van de eerste drie kolommen van het cognitief dagboek.
Demonstratie uitleg van de rationale en invullen eerste drie kolommen. In tweetallen oefenen met uitleg van de rationale en invullen eerste drie kolommen van het cognitief dagboek. Dit kan aan de hand van eigen cognities of aan de hand van eigen voorbeeldcasus.
Demonstratie en uitleg socratische dialoog.
Demonstratie
Oefenen in tweetallen

De cursisten plannen zelf de pauze.

Voorbereiding bijeenkomst Cognitieve theorie en therapie: algemeen: Bestudeer:

- Christine A. Padesky (1993). Socratic Questioning: Changing Minds or Guiding Discovery? Keynote address delivered at the European Congress of behavioral and Cognitive Therapies, London, September 24, 1993 => **Artikelnummer 2495**
- S.M. Bögels en P. van Oppen, hfdst. 1, 2 en 3 uit: Cognitieve therapie: theorie en praktijk, tweede, geheel herziene druk (**handboek**)
- Schurink: hoofdstuk 4: de socratische methode en het gedachtenschema, => **Artikelnummer 3101** (pp. 71-105).
- Vul aan de hand van een eigen probleem de eerste drie regels van een cognitief dagboek in, in twee verschillende situaties; dus: situatie, gedachten, gevoel. **Een kopie van deze dagboeken wordt bij de docent ingeleverd!** Voor een voorbeeld van een cognitief dagboek en instructies voor het invullen van cognitieve dagboekformulieren: => **Artikelnummer 6754.**

NB: We vinden het belangrijk dat jullie de gedragstherapeutische technieken ook zelf als cliënt ervaren. Vandaar deze cognitieve oefening aan de hand van een eigen probleem. Wanneer je dit echt niet wilt, kun je (in overleg) ook een dagboek van een cliënt nemen om mee te oefenen

Bijeenkomst 12

Datum :
Tijd : 13.30-18.00 uur
Docenten :

Onderwerp:

Motiverende gespreksvoering

Doel:

Kennismaken en basaal kunnen toepassen van motivatietechnieken
VGCT competentieprofiel: competentie 1.7.13. (zie pag. 53)

Werkvorm

onderwijsgroep
workshop
werkgroep
Training

Programma:

13.30 – 14.30 uur Introductie, literatuur bespreken en theorie
14.30 – 15.15 uur oefening ontlocken verandertaal
15.15 – 15.30 uur pauze
15.30 – 16.30 uur plenair rollenspel motiverende gespreksvoering
16.30 – 16.45 uur pauze
16.45 – 17.45 uur in subgroepen oefenen met ontlocken verandertaal
17.45 – 18.00 uur nabespreking en afronding

Vorbereiding bijeenkomst Motiverende gespreksvoering:

Meenemen eigen casuïstiek, waarin je moeilijkheden ervaart op het gebied van motiverende gespreksvoering.

Bestudeer:

- Jonge, J. de en Giffen, M. van, Motiveren van dubbele-diagnosecliënten en de stadia van gedragsverandering, hoofdstuk 4 (pag. 56 t/m 68, 13 bladzijden) =>**Artikelnummer 8704**
- Baron, E., Jonge, J. de & Schippers, G. (2015). Motiverende gespreksvoering. Gedragstherapie, 48, pag. 138-152, 15 bladzijden) =>**Artikelnummer 8847**
- Schippers, G.M. Motiverende gespreksvoering. Maandblad Geestelijke Volksgezondheid, 57 (2002), p. 250-265.

Bijeenkomst 13

Datum :
Tijd : 09.30-12.45 uur
Docenten :

Onderwerp:

Stemmingsstoornissen: diagnostiek van depressie en epidemiologie

Doel:

Kennis hebben van bio-psychosociale modellen ten aanzien van ontstaan en instandhouding stemmingsstoornissen

Kunnen toepassen van diagnostische kennis en vaardigheden (onderzoek mentale status, probleemanalyse en DSM-classificatie) op eigen casuïstiek.

Kennis hebben van epidemiologie en relevantie voor behandeling.

Kennis hebben en enige ervaring krijgen met toepassen van behandelalgoritmen multidisciplinaire richtlijn depressie op eigen casuïstiek.

Kennis hebben van addendum richtlijn chronische depressie en richtlijn bipolaire stoornissen en kunnen toepassen op eigen casuïstiek.

Kennis hebben van aanvullende behandelingen (vaktherapieën; ECT, medicatie, lichttherapie, rehabilitatie).

VGCT competentieprofiel: competentie 1.2., 1.6., 1.7., 4. (zie pag. 53)

Werkvorm

onderwijsgroep
workshop
werkgroep

Programma:

09.30 -12.45 uur **College:** Bijdrage docent en vragen cursisten

Opdracht:

Iedere student bereidt 1 casus voor over depressie uit eigen praktijk: korte beschrijving 1 A4 (klachtenbeschrijving, beloop van de klachten, kort relevante etiologische, luxerende en onderhoudende factoren) met 1 vraag over diagnostiek en 1 vraag over behandeling.

Voor wie in eigen praktijk geen patiënt met depressie heeft: bereid 1 vraag voor uit bestudeerde literatuur.

Vorbereiding bijeenkomst Stemningsstoornissen: diagnostiek van depressie en epidemiologie:

- DSM-V hoofdstuk stemmingsstoornissen.
- Richtlijn Depressie Hoofdstuk 3, 4 en 5 pp. 23-49 (**Artikelnummer 8094**), Hoofdstuk 6 paragraaf 1 t/m 18 pp. 51-67 (**Artikelnummer 8095**) en Hoofdstuk 9 pp. 105-119 (**Artikelnummer 8096**)

<http://www.nvvp.net/publicaties/richtlijnen/>

Aanbevolen literatuur: naslagwerk en/of verdieping voor de geïnteresseerde lezer:

- Bouvy, P.F. en Nolen, W.A. Diagnostiek en beloop (van depressie). Uit: behandelingsstrategieën bij depressie.1998 (basaal artikel: lezen wanneer je de bijeenkomst gemist hebt).
- Reichart, C.G., & Duyx, J.H.M. Depressies bij kinderen en adolescenten. Behandelingsstrategieën bij Depressie. Bohn Stafleu Van Loghum 1998
- Roelofs, J. & Claes, S. Hedendaagst biologische visies op depressie. De rol van monoamines, HPA-as-hyperactiviteit en genetische factoren. 2002. In dit artikel wordt op **begrijpelijke** wijze het biologische model met betrekking tot depressie uitgelegd.

VGct basis cognitieve gedragstherapie

- SSRI's revisited (artikel met betrekking tot antidepressiva).
- Biologische therapievormen, Behandelingsstrategieën bij depressie
- Psychofarmaca: Claes & Pieters: antidepressiva in de behandeling van depressie
- Peeters et al., 2012. Stagering en profilering van unipolaire depressies. Tijdschrift voor psychiatrie 54, 957-963.
- Addendum Richtlijn: Chronische Depressie

Bijeenkomst 14

Datum :
Tijd : 13.30-17.00 uur
Docenten :

Onderwerp:

Stemmingsstoornissen: indicatiestelling en behandeling

Doel:

Kunnen toepassen van diagnostische kennis en vaardigheden (onderzoek mentale status, probleemanalyse en DSM-classificatie) op eigen casuïstiek.
Kennis hebben van epidemiologie en relevantie voor behandeling.
Kennis hebben en enige ervaring krijgen met toepassen van behandelalgoritmen multidisciplinaire richtlijn depressie op eigen casuïstiek.
Kennis hebben van addendum richtlijn chronische depressie en richtlijn bipolaire stoornissen en kunnen toepassen op eigen casuïstiek.
Kennis hebben van aanvullende behandelingen (vaktherapieën; ECT, medicatie, lichttherapie, rehabilitatie).

VGCT competentieprofiel: competentie 1.2., 1.6., 1.7., 4. (zie pag. 53)

Werkvorm

onderwijsgroep
workshop
werkgroep

Programma:

13.30 -17.00 uur **College:** Bijdrage docent en vragen cursisten

Vorbereiding bijeenkomst Stemmingsstoornissen indicatiestelling en behandeling:

Richtlijn Bipolaire Stoornissen. Hoofdstuk 3 t/m 6, pp. 21-45. **(Artikelnummer 8097)**

<http://www.nvvp.net/publicaties/richtlijnen/>

Aanbevolen ter verdieping:

- Kupka en Hillegers, 2012. Stagering en profilering bij bipolaire stoornissen. Tijdschrift voor psychiatrie 54, 949-956.
- Havermans en Hillegers, 2008. De invloed van omgevingsfactoren. Handboek Bipolaire Stoornissen. Hoofdstuk 10. De Tijdstroom, Utrecht.
- Hofman, A., Honig, A. & Vossen, M. (1992). Het manisch-depressief syndroom: psycho-educatie als onderdeel van de behandeling. Tijdschrift voor Psychiatrie, 34, pag. 549-558 Hofman, A., Honig, A. & de Wit, A. Het noodplan. Tijdschrift voor Psychiatrie
- Diagnostiek en Behandeling van de Bipolaire Stoornis
- Spijker, J. en Blom, M. Chronische depressie en dysthymie; definitie, diagnostiek en epidemiologie. Uit: behandelingsstrategieën bij chronische depressie en dysthymie (hoofdstuk 1). Bohn Stafleu van Loghum, 2003

NB: denk eraan dat eenieder de komende week het huiswerk maakt: Zelf activiteiten monitoren:

zie voorbereiding bijeenkomst Operante technieken bij depressie.

Bijeenkomst 15

Datum :
Tijd : 09.30-12.45 uur
Docenten :

Onderwerp:

Operante technieken bij depressie

Doel:

Kunnen opstellen van een functie analyse en betekenis analyse bij een cliënt met een depressieve stoornis

Op basis van deze analyses kunnen opstellen en uitvoeren van een (operant) behandelplan bij een cliënt met een depressieve stoornis

CGT- visie en behandelplan kunnen uitleggen aan de cliënt (rationale gedragsactivatie) bij een cliënt met een depressieve stoornis

VGCT competentieprofiel: competentie 1.4., 1.6., 1.7.(zie pag. 53)

Werkvorm

Werkgroep

Training

Programma:

Inleveren cognitieve dagboeken

- 09.30 -10.00 uur** presentatie toepassen van het gedragstherapeutisch proces op een eigen casus
- 10.00 – 12.45 uur** Nabespreken huiswerk 1. in tweetallen bespreken van de eigen registraties. Na tien minuten wisselen.
Klassikaal nabespreken
Nabespreken huiswerk 2. literatuur operante model en behandeling bespreken
Demonstratie docent en vervolgens zelf oefenen met de operante behandeling van depressie: in subgroepen oefenen met
- uitleg van de rationale; rationale aanpassen aan eigen doelgroep
 - aansluitend: uitleg en opzetten van een registratie-opdracht
- Plenaire nabespreking van de oefeningen
Bespreken van de registratie van de cliënt en actieplan maken.
plenaire nabespreking oefeningen

Vorbereiding bijeenkomst Operante technieken bij depressie:

- Zelf activiteiten monitoren: zie "Vorbereiding operante behandeling van depressie => **Artikelnummer 6754**. Van belang is dat je eerst een start maakt met het monitoren, vóóordat je de literatuur hieromtrent bestudeert.
- Bestudeer de literatuur met betrekking tot het operante model: zie **handboeken**. Er is overlap in de literatuur van Hermans en Keijsers. Pas je leesstijl hier aan aan.
- Keijsers, G.P.J., Minnen, A. van, Verbraak, M., Hoogduin, C.A.L. en Emmelkamp, P. (2017). Protocolaire behandelingen voor volwassenen met psychische klachten. Boek 2. Hoofdstuk 1. Protocolaire behandeling van patiënten met een depressieve stoornis. Cognitieve gedragstherapie. Blz. 19-68.
- Hermans, D. & van de Putte, J. Cognitieve gedragstherapie bij depressie. Praktijkreeks Gedragstherapie. Bohn, Stafleu en van Loghum, 2004: hoofdstuk 4.3: gedragstherapeutische behandeling van depressie en 4.3.4. e.v.: Gedragsactivatie (pag. 64-79 en pag. 102-119; => Artikelnummer 2670 (17 pagina's)
- Lezen casus 12: dhr. van Verre =>**Artikelnummer 6754**

Bijeenkomst 16

Datum :
Tijd : 13.30-17.00 uur
Docenten :

Onderwerp:

Cognitieve therapie specifiek: depressie

Doel:

Kunnen opstellen van een functie analyse en betekenis analyse bij een cliënt met een depressieve stoornis

Op basis van deze analyses kunnen opstellen en uitvoeren van een (cognitief) behandelplan bij een cliënt met een depressieve stoornis

CGT- visie en behandelplan kunnen uitleggen aan de cliënt (rationale cognitieve therapie) bij een cliënt met een depressieve stoornis

Onderzoeken van de gedachten van een cliënt met een depressieve stoornis, rationeel alternatief formuleren en kunnen opzetten van een gedragsexperiment bij een cliënt met een depressieve stoornis

VGCT competentieprofiel: competentie 1.4., 1.6., 1.7.(zie pag. 53)

Werkvorm:

Training
werkgroep

Programma:

13.30 -14.00 uur presentatie toepassen van het gedragstherapeutisch proces op een eigen casus

14.00-14.30 uur Inleiding cognitief model bij depressie

14.30-16.45 uur **Oefening: C.T. bij depressie deel I**

Oefenen met cognitieve therapie bij depressie; de groep wordt verdeeld in groepjes van 2 à 3 personen. Aan de hand van casus: mevr. Zorgvliet: in een rollenspel per situatie invullen **eerste drie regels van een cognitief dagboek** en aansluitend oefenen met het **uitdagen** van deze gedachten en met het **formuleren van een rationeel alternatief.**

16.45-17.00 uur plenaire nabespreking van de oefeningen

Vorbereiding bijeenkomst Cognitieve therapie specifiek: depressie:

- Bögels, S.M. & Oppen, P. van (2011) Cognitieve therapie: theorie en praktijk. 2e druk. Bohn Stafleu en van Loghum. ISBN: 9789031383092 hoofdstuk 3. Specifieke aspecten van cognitieve therapie (28 pagina's) (herhaling).
- Bögels, S.M. & Oppen, P. van (2011) Cognitieve therapie: theorie en praktijk. 2e druk. Bohn Stafleu en van Loghum. ISBN: 9789031383092 hoofdstuk 4. Cognitieve therapie bij de depressieve stoornis (36 pagina's).
- Melanie Fennel, James Bennet-Levy , David Westbrook. Hoofdstuk 10. Depressie. Uit: Gedragsexperimenten in cognitieve therapie. Handboek. James Bennett-Levy e.a. (red.). Pearson, 2015.
- Lezen casus 15: "Mevrouw Zorgvliet krijgt cognitieve therapie" (zie hieronder)

Bijeenkomst 17

Datum :
Tijd : 09.30-12.45 uur
Docenten :

Onderwerp:

Cognitieve gedragstherapie bij de paniekstoornis met / zonder agorafobie

Doel:

Kunnen opstellen van een functie analyse en betekenis analyse bij een cliënt met een paniekstoornis

Op basis van deze analyses kunnen opstellen en uitvoeren van een behandelplan bij een cliënt met een paniekstoornis

CGT- visie en behandelplan kunnen uitleggen aan een cliënt met een paniekstoornis (rationale)

Ontwikkelen van kennis en vaardigheden ten aanzien van het uitvoeren van CGT bij de paniekstoornis met / zonder agorafobie

VGCT competentieprofiel: competentie 1.4., 1.6., 1.7.(zie pag. 53)

Werkvorm:

Training
werkgroep

Programma:

09.30 – 10.00 uur Inleiding: bespreken literatuur, oefenen met interoceptieve exposure en uitleg cognitief model bij paniek

10.00 – 12.30 uur uitleggen van de paniekcirkel; aansluitend: eerste drie kolommen van een cognitief dagboek uitwerken met de cliënt en vervolgens oefenen met uitdagen van deze gedachten. Formuleren van een rationeel alternatief.

12.30 – 12.45 uur Plenaire nabespreking van de oefeningen

Vorbereiding bijeenkomst Cognitieve gedragstherapie bij de paniekstoornis met / zonder agorafobie:

- Bestudeer: Keijsers, G.P.J., Minnen, A. van, Verbraak, M., Hoogduin, C.A.L. en Emmelkamp, P. (2017) Protocollaire behandelingen voor volwassenen met psychische klachten. Boek 1. Hoofdstuk 4: Protocollaire behandeling van patiënten met een paniekstoornis met of zonder comorbide agorafobie. (blz. 177-230) (**handboek**) (... pagina's)
- Bestudeer: Ann Hackmann. Hoofdstuk 3. Paniekstoornis en agorafobie. Uit: Gedragsexperimenten in cognitieve therapie. Handboek. James Bennett-Levy e.a. (red.). Pearson, 2015.
- Bestudeer: Bögels, S.M. & Oppen, P. van (2011) Cognitieve therapie: theorie en praktijk. 2e druk. Bohn Stafleu en van Loghum. ISBN: 9789031383092 Rijsoort, M.S. en Kampman, M., hoofdstuk 7. Cognitieve therapie bij paniekstoornis met of zonder agorafobie (30 pagina's).
- Bereid zo mogelijk een eigen casus met een paniekstoornis voor.
- Lezen casus: Anita heeft hartzeer.

Bijeenkomst 18

Datum :
Tijd : 13.30-17.00 uur
Docenten :

Onderwerp:

Cognitieve gedragstherapie bij sociale fobie

Doel:

Kunnen opstellen van een functie analyse en betekenis analyse bij een cliënt met een sociale fobie
Op basis van deze analyses kunnen opstellen en uitvoeren van een behandelplan bij een cliënt met een sociale fobie

CGT- visie en behandelplan kunnen uitleggen aan een cliënt met een sociale fobie (rationale)

Ontwikkelen van kennis en vaardigheden ten aanzien van het uitvoeren van CGT bij de sociale fobie
VGCT competentieprofiel: competentie 1.4., 1.6., 1.7.(zie pag. 53)

Werkvorm:

Training
werkgroep

Programma:

13.30-14.00 uur	literatuur bespreken. Bespreken CGT model van sociale fobie.
14.00-14.30 uur	rationale oefenen in tweetallen
14.30-15.00 uur	Taakconcentratietraining oefenen in tweetallen
15.00-15.30 uur	rationale cognitieve therapie bij sociale fobie
15.30-15.45 uur	Pauze
15.45-16.30 uur	oefenen met cognitieve therapie, opzetten van een gedragsexperiment

Vorbereiding bijeenkomst Cognitieve gedragstherapie bij sociale fobie:

- Keijsers, G.P.J., Minnen, A. van, Verbraak, M., Hoogduin, C.A.L. en Emmelkamp, P. (2017) Protocollaire behandelingen voor volwassenen met psychische klachten. Boek 1. Hoofdstuk 3. Protocollaire behandeling van patiënten met een sociale-angststoornis (blz. 107-159) (**handboek**) (... pagina's).
- Bögels, S.M. & Oppen, P. van (2011) Cognitieve therapie: theorie en praktijk. 2e druk. Bohn Stafleu en van Loghum. ISBN: 9789031383092 Bögels, S.M., Voncken, M.J., hoofdstuk 8. Cognitieve therapie bij sociale-angststoornis (34 pagina's).
- Bestudeer: Gillian Butler, Ann Hackmann. Hoofdstuk 7. Sociale angst. Uit: Gedragsexperimenten in cognitieve therapie. Handboek. James Bennett-Levy e.a. (red.). Pearson, 2015.
- Werk een cognitief dagboek uit van een eigen sociaal angstige situatie, dus inclusief uitdaging. Beschrijf daarbij ook je "uitdaagvragen" en formuleer een rationeel alternatief. Lever een kopie in bij de docent. Dit dagboek gebruiken we bij deze bijeenkomst om te oefenen met uitdagen en met het opzetten van een experiment.

Bijeenkomst 19

Datum :
Tijd : 09.30-12.45 uur
Docenten :

Onderwerp:

CGT bij kinderen en jongeren

Doel:

Enige kennis hebben van de psychologie en de ontwikkeling van psychopathologie bij kinderen en jeugdigen

Zicht hebben op / alert zijn op de invloed van het systeem op deze ontwikkeling

Enige kennis en vaardigheid hebben op het gebied van het gedragstherapeutisch proces bij jongeren

Enige kennis en vaardigheid hebben op het gebied van de cognitief-gedragstherapeutische behandeling bij jongeren; wat komt overeen, wat is echt anders bij jongeren in vergelijking met volwassenen

Enige kennis en vaardigheid hebben ten aanzien van het aangaan van de therapeutische relatie met een jongere

Enige kennis en vaardigheid hebben van emotiecoaching voor ouders in het omgaan met de emotionele problematiek van het kind

Zicht hebben op / alert zijn op de invloed van de problematiek van (volwassen) cliënten op de ontwikkeling van hun kinderen

Competenties:

Meer sensitief voor de kinderen van volwassen cliënten en dit bespreekbaar kunnen maken met de volwassen cliënten

Zicht op de eigenheid van het gedragstherapeutische proces bij jongeren en de medewerking van ouders hierin.

Bespreekbaar kunnen maken van problemen bij de kinderen en minimale ondersteuning kunnen bieden aan de volwassen cliënten, wanneer deze als ouders hulp vragen omtrent het gedrag van hun kinderen.

Werkvorm

workshop
werkgroep
training

Programma:

09.30 – 11.00 uur PPT met plenaire bespreking CGT toepassen bij kinderen en jeugdige: ontwikkelingsgericht en gedragsgeoriënteerde gezinsbehandeling;ervaringsoefening om oorzakelijk en in standhoudende factoren te herkennen bij angst- en stemmingsstoornissen

11.00 – 11.15 uur Pauze

11.15 – 12.45 uur PPT: werken met spel en verbeelding; toepassing cognitieve technieken (spel, collagemateriaal, tekeningen) bij kinderen en jeugdigeOefenen verscheidene toepassingen in subgroepen a.h.v. casuïstiek

Vorbereiding bijeenkomst CGT bij kinderen en jongeren, ochtend:

P.J.M. Prins, J.D. Bosch en C. Braet (2011, Herziende druk). Methoden en technieken van gedragstherapie bij kinderen en jeugdigen. Houten, Bohn Stafleu van Loghum

- Uit hoofdstuk 1; gedragstherapie bij kinderen en jeugdigen: geschiedenis, kenmerken en overwegingen bij het gedragstherapie proces; paragraaf 1.1.: geschiedenis van gedragstherapie bij kinderen en jeugdigen; 1.2. kenmerken; 1.4.5: Fase 5: behandelfase; basisvaardigheden /

afstemming op de situatie thuis / wat als de behandeling stagneert? (10 pag.) => **Artikelnummer 8470**

- Hoofdstuk 8: spel en verbeelding in de gedragstherapie bij kinderen en jeugdigen pag. 258 – 293 (35 pag.) => **Artikelnummer 8471**

Meebrengen voor deze bijeenkomst:

- een paar (oude) tijdschriften waaruit plaatjes van dieren, mensen en natuur mogen worden geknipt, breng dus ook een schaar mee.
- naar keuze tekenmateriaal: kleurpotloden / stiften / krijt of dergelijke

Bijeenkomst 20

Datum :
Tijd : 13.30-17.00 uur
Docenten :

Onderwerp:

CGt bij kinderen en jongeren

Doel:

Enige kennis hebben van de psychologie en de ontwikkeling van psychopathologie bij kinderen en jeugdigen

Zicht hebben op / alert zijn op de invloed van het systeem op deze ontwikkeling

Enige kennis en vaardigheid hebben op het gebied van het gedragstherapeutisch proces bij jongeren

Enige kennis en vaardigheid hebben op het gebied van de cognitief-gedragstherapeutische behandeling bij jongeren; wat komt overeen, wat is echt anders bij jongeren in vergelijking met volwassenen

Enige kennis en vaardigheid hebben ten aanzien van het aangaan van de therapeutische relatie met een jongere

Enige kennis en vaardigheid hebben van emotiecoaching voor ouders in het omgaan met de emotionele problematiek van het kind

Zicht hebben op / alert zijn op de invloed van de problematiek van (volwassen) cliënten op de ontwikkeling van hun kinderen

Competenties:

Meer sensitief voor de kinderen van volwassen cliënten en dit bespreekbaar kunnen maken met de volwassen cliënten

Zicht op de eigenheid van het gedragstherapeutische proces bij jongeren en de medewerking van ouders hierin.

Bespreekbaar kunnen maken van problemen bij de kinderen en minimale ondersteuning kunnen bieden aan de volwassen cliënten, wanneer deze als ouders hulp vragen omtrent het gedrag van hun kinderen.

Werkvorm

workshop
werkgroep
training

Programma:

13.30 – 14.00 uur PPT verscheidenen programma's; onderdelen en interventies.

14.00 – 15.30 uur Demo onderdelen Oudercursus Van London: o.a. uitleg ontstaan zelfbeeld.
Oefenen in subgroepen met specifieke gespreksvaardigheden

15.30 – 16.45 uur Oefenen in subgroepen met plenaire nabespreking: gedragsbeïnvloeding:
opstellen beloningssysteem bij verscheidene leeftijdsgroepen

Vorbereiding bijeenkomst CGt bij kinderen en jongeren, middag:

P.J.M. Prins, J.D. Bosch en C. Braet (2011, Herziende druk). Methoden en technieken van gedragstherapie bij kinderen en jeugdigen. Houten, Bohn Stafleu van Loghum

- Hoofdstuk 7: Gedragsgeörienteerde gezinsbehandeling pag. 224 – 253 (30 pag.) => **Artikelnummer 7987**
- Hoofdstuk 3, Operante techniek en mediatietherapie bij ouders en leerkrachten, paragraaf 3.3: Het mediatiemodel. Pag 92 – 102 (10 pag.) => **Artikelnummer 8467**

- J.W. Cladder, M.W.D. Nijhoff-Huyse, G.A.L.A Mulder. Cognitieve gedragstherapie met kinderen en jeugdigen, 7de gewijzigde druk (2009). Amsterdam; Pearson Assessment and information BV. Hoofdstuk 4 Mediatetherapie pag. 147 -157. (10 pag.) => **Artikelnummer 6078**
- Blader de eerder gelezen literatuur over operante technieken nog eens door.
- Korrelboom, K. & Broeke, E. ten (2004) Diagnostiek van aangrijpingspunten III Hoofdstuk 17. Therapeutisch systeem; diagnostiek en interventies, pag. 465-485 (20 blz). Uit: Geïntegreerde cognitieve gedragstherapie. Handboek voor theorie en praktijk Coutinho, ISBN 90 6283 3462. => **Artikelnummer 8233**

Bijeenkomst 21

Datum :
Tijd : 09.30-12.45 uur
Docenten :

Onderwerp:

Ouderen: angst en depressie

Doel:

Kennis hebben van levensfase specifieke kenmerken van angst- en stemmingsstoornissen bij ouderen.

Kennis hebben van specifieke aandachtspunten bij de diagnostiek van angst- en stemmingsstoornissen bij ouderen.

Kunnen toepassen van deze specifieke aspecten op casuïstiek.

VGCT competentieprofiel: competentie 1.1., 1.2., 1.7. en 4. (zie pag. 53)

Werkvorm

workshop
werkgroep

Programma:

- **09.30 – 11.15 uur** Angst bij ouderen: interactief hoorcollege
- **11.15 – 12.15 uur** Depressie bij ouderen: interactieve kennisquiz
- **12.15 – 12.30 uur** Video
- **12.30 – 12.45 uur** Nabespreking en afsluiting theorie

Pauze zelf plannen

Vorbereiding bijeenkomst Ouderen: angst en depressie:

- Mast, R., Heeren, T.J., Kat, M.G., Stek, M.L., Vandenbulcke, M. en Verhey, F. (red.) - Handboek ouderenpsychiatrie 2010, hoofdstuk 18.1, Kok, R, & Stek, M. – Depressie, pagina 281-294
=> **Artikelnummer 6366**
- Mast, R., Heeren, T.J., Kat, M.G., Stek, M.L., Vandenbulcke, M. en Verhey, F. (red.) - Handboek ouderenpsychiatrie 2010, hoofdstuk 19. Schuurmans, J., Hendriks, G. & Zelst, W. van – Angststoornissen, pagina 309-322 => **Artikelnummer 6367**
- Alphen, S.P.J. van (2007). Geronto-psychodiagnostiek in de ggz. De Psycholoog, 10, pag. 541-545.
=> **Artikelnummer 3552**

Bijeenkomst 22

Datum :
Tijd : 13.30-**18.00** uur
Docenten :

Onderwerp:

CGT bij ouderen

Doel:

Kennis hebben van levensfase specifieke kenmerken van cognitieve gedragstherapie bij angst- en stemmingsstoornissen bij ouderen.

Enige vaardigheid t.a.v. het uitvragen van probleemgebieden bij ouderen om te komen tot een holistische visie

Enige vaardigheid t.a.v. het voorleggen van deze holistische visie aan- en de gezamenlijke probleemselectie met - oudere cliënten

Enige vaardigheid t.a.v. het aangaan van een therapeutische relatie met een oudere

VGCT competentieprofiel: competentie 1.4., 1.6., 1.7.(zie pag. 53)

Werkvorm

workshop
werkgroep
training

Programma:

13.30 – 18.00 uur : Oefeningen uitvragen, maken en voorleggen holistische theorie.
Rollenspelen met simulatiecliënt

Pauze zelf plannen

Vorbereiding bijeenkomst CBT bij ouderen:

- Mast, R., Heeren, T.J., Kat, M.G., Stek, M.L., Vandenbulcke, M. en Verhey, F. (red.) - Handboek ouderenpsychiatrie 2010, hoofdstuk 18.1, Kok, R, & Stek, M. – Depressie, pagina 281-294
=> **Artikelnummer 6366**
- Mast, R., Heeren, T.J., Kat, M.G., Stek, M.L., Vandenbulcke, M. en Verhey, F. (red.) - Handboek ouderenpsychiatrie 2010, hoofdstuk 19. Schuurmans, J., Hendriks, G. & Zelst, W. van – Angststoornissen, pagina 309-322 => **Artikelnummer 6367**
- Alphen, S.P.J. van (2007). Geronto-psychodiagnostiek in de ggz. De Psycholoog, 10, pag. 541-545.
=> **Artikelnummer 3552**

Bijeenkomst 23

Datum :
Tijd : 09.30-12.45 uur
Docenten :

Onderwerp:

Gedragstherapie in de Kliniek

Doel:

Enige kennis en vaardigheden hebben ten aanzien van gedragstherapeutische interventies in de kliniek / in de toepassing bij teams uit de kliniek

Kunnen toepassen van leertheoretische principes op de populatie (kliniek, teams)

Enige kennis en vaardigheden hebben mbt aanleren van basale gedragstherapeutische vaardigheden aan begeleiders

VGCT competentieprofiel: competentie 2., 1.3., 1.4., 1.6., 1.7.(zie pag. 53)

Werkvorm

onderwijsgroep
workshop
werkgroep
training

Programma:

09.30 – 09.45	Korte inleiding en verdeling groep in twee subgroepen. Werkwijze: in elke subgroep krijgen twee deelnemers, die ervaring hebben met klinisch werken de rol van psycholoog. De één voor de pauze de ander na de pauze. De andere deelnemers hebben de rol van begeleiders in een klinische setting. Eén van de psychologen begeleidt het team in het oefenen aan de hand van de stof en de oefeningen die in de 4 eerste hoofdstukken van het boek staan
10.45 – 11.00 uur	Plenaire terugkoppeling
11.00 – 11.15 uur	Pauze
11.15 – 12.15	De drie subgroepen blijven hetzelfde qua samenstelling. De tweede psycholoog gaat nu de bijeenkomst leiden met betrekking tot de hoofdstukken, 9, 12 en 15
12.15 – 12.45 uur	Plenaire terugkoppeling, nabespreking en slotquiz met drie teams

Vorbereiding bijeenkomst Gedragstherapie in de Kliniek:

Bestudeer onderstaande hoofdstukken uit “Doelgericht begeleiden in de psychiatrie” door Mark van der Gaag en Jenneke van der Plas, Elsevier gezondheidszorg 2006:

- Gaag, M. van der, Plas, J. van der, Van beperkingen naar mogelijkheden door bekrachtiging, hfdst. 1 en Het behouden van adequaat gedrag door bekrachtiging, hfdst. 2 => **Artikelnummer 7421**
- Gaag, M. van der, Plas, J. van der, Omgaan et inadequaat gedrag, hfdst. 3 en Professioneel begeleiden door zelfbekrachtiging, hfdst. 4 => **Artikelnummer 7422**
- Gaag, M. van der, Plas, J. van der, De analyse van complexe gedragsinteracties, hfdst.9 => **Artikelnummer 7419**
- Gaag, M. van der, Plas, J. van der, Gedragsveranderende programma’s, hfdst. 12 en het versterken van de zelfwaardering en eigenwaarde, hfdst. 15 => **Artikelnummer 7423**
- Gaag, M. van der, Plas, J. van der, Praktische handleiding voor de trainer => **Artikelnummer 7451**

Maak de tekstvragen en de schriftelijke oefeningen.

Dit boek is opgezet als een werkboek om begeleiders Basale gedragstherapeutische vaardigheden aan te leren. Door dit te bestuderen word je duidelijk welke kennis en vaardigheden in de dagelijkse

VGct basis cognitieve gedragstherapie

begeleiding van belang zijn. Ook krijg je zicht op hoe je deze kennis en vaardigheden kunt overdragen. Het goede voorbeeld geven d.m.v. concreet beschrijven wat je bedoeling is (liefst in leerpunten), door positief bekrachtigen en veel oefenen in plaats van praten over, is daarbij van groot belang.

Bereid je, zeker als je ervaring hebt met klinisch werken, voor op de rol van psycholoog door de praktische handleiding voor de trainer goed te lezen.

Bereid je ook voor op de rol van begeleider: waar krijg je mee te maken als je mensen begeleidt bij opstaan, zelfzorg, maaltijden, kamerzorg en in de huiskamer?

Bijeenkomst 24

Datum :
Tijd : 13.30-17.00 uur
Docenten :

Onderwerp:

CGt bij GAS

Doel:

Kunnen opstellen van een functie analyse en betekenis analyse bij een cliënt met GAS
Op basis van deze analyses kunnen opstellen en uitvoeren van een behandelplan bij een cliënt met een GAS
CGT- visie en behandelplan kunnen uitleggen aan een cliënt met GAS (rationale)
Ontwikkelen van kennis en vaardigheden ten aanzien van het uitvoeren van CGT bij GAS
VGCT competentieprofiel: competentie 1.4., 1.6., 1.7.(zie pag. 53)

Werkvorm

workshop
werkgroep
training

Programma:

13.30 – 14.00 uur: Kort stilstaan bij de literatuur

Oefening 1: uitvragen piekerperiode en aan de hand daarvan uitleggen van het metacognitief model

14.00 – 14.15 uur: Plenair bekijken van een voorbeeld

14.15 – 14.45 uur: Zelf oefenen aan de hand van casus Gwen of aan de hand van eigen piekergedrag of evt. een eigen casus. Gebruik hierbij het formulier **“metacognitief model van GAS invulversie”**

Aan de hand van het ingevulde model uitleggen dat de therapie niet zal ingaan op de steeds veranderende piekeronderwerpen (type 1 gepieker), maar op de gedachten óver het piekeren.

14.45 – 14.50 uur: Plenair nabespreken van de oefening

Oefening 2: onderzoeken van de negatieve metacognities

14.50 – 15.20 uur: Plenair bekijken van een tweede voorbeeld. Direct na de pauze zelf oefenen hiermee.

15.20 – 15.35 uur: pauze

15.35 – 16.05 uur: Zelf oefenen aan de hand van casus Gwen of met eigen pieker-metacognities. Gebruik hierbij het formulier **“Piekergedachtenschema; onderzoeken van metacognities”**

Belangrijk dat er een helder rationeel alternatief wordt geformuleerd, ivm het experiment uit de volgende oefening...

16.05 – 16.20 uur: Plenair nabespreken van de oefening. Dan keuze maken: ofwel onderdeel 3: gedragsexperimenten t.a.v. de metacognities ofwel relaxatie

Onderdeel 3: gedragsexperimenten tav negatieve- en positieve metacognities

16.20 – 16.45 uur: Oefenen met – of bekijken van voorbeeld DVD – t.a.v. opstellen van gedragsexperimenten tav negatieve- en positieve metacognities

16.45 – 17.00 uur: Plenair nabespreken van lesmiddag over GAS

Vorbereiding bijeenkomst CGt bij GAS:

- **Keijsers, G.P.J., Minnen, A. van, Verbraak, M., Hoogduin, C.A.L. en Emmelkamp, P. (2017)**
Protocollaire behandelingen voor volwassenen met psychische klachten. Boek 1.: Hoofdstuk 5:
Protocollaire behandeling van patiënten met een gegeneraliseerde angststoornis (blz. 245-288)
- **Lees casus Gwen**

Bijeenkomst 25

Datum :
Tijd : 09.30-12.45 uur
Docenten :

Onderwerp:

Posttraumatische stressstoornis (PTSS)

Doel:

kennis hebben van empirisch onderzoek over het ontstaan en de instandhouding van posttraumatische stress-stoornis (PTSS) en comorbiditeit (prevalentie, risico- en beschermende factoren, onderliggende processen)

kennis hebben over de cognitieve theorie en leertheorie die het ontstaan en voortbestaan van PTSS verklaren

kennis hebben over effectieve behandelingen (cognitieve therapie, exposure met en zonder rescripting, EMDR): empirische bevindingen, (contra-)indicaties, valkuilen en werkingsmechanismen

kennis hebben over trauma en het geheugen (oa aard van traumatische herinneringen en 'false memories')

kunnen toepassen van kennis die door literatuur is opgedaan op casuïstiek door trauma-gerelateerde reacties te conceptualiseren aan de hand van het cognitieve en leertheoretische model

kunnen bedenken van gedragsexperimenten die zijn gericht op instandhoudende cognities (o.a. angst voor flashbacks, schuldgevoelens gerelateerd aan de hindsight bias en overgeneralisatie van gevaar)

enige ervaring in het toepassen van exposure en rescripting technieken bij PTSS

VGCT competentieprofiel: competentie 1.1., 1.4., 1.6., 1.7. en 4. (zie pag. 53)

Werkvorm

onderwijsgroep

workshop

Programma:

- 09.30 – 11.00 uur Inleiding op het onderwerp door docent
- 11.00 – 11.15 uur Pauze
- 11.15 – 12.45 uur Bijdrage docent en vragen cursisten

Vorbereiding bijeenkomst Posttraumatische stressstoornis (PTSS):

- Bestudeer: Ehlers A, & David M. Clark (2000). A cognitive model of posttraumatic stress disorder. Behaviour Research and Therapy 38; 319-345 (=> **Artikelnummer 335** (26 pagina's)
- Minnen, A. van Tien misverstanden over exposure bij de behandeling van PTSS-patiënten. 2008, 41, 313-329. => **Artikelnummer 4520** (16 pagina's)
- Bestudeer: Hout, M.A. van den en Engelhard, I. Hoe het komt dat EMDR werkt. Tijdschrift voor directieve therapie. => **Artikelnummer 8068** (12 pagina's)

Bijeenkomst 26

Datum :
Tijd : 13.30-17.00 uur
Docenten :

Onderwerp:

Behandeling van PTSS: exposure, schrijfopdrachten, cognitieve therapie

Doel:

Kunnen opstellen van een functie analyse en betekenis analyse bij een cliënt met een post traumatische stress stoornis
Op basis van deze analyses kunnen opstellen en uitvoeren van een behandelplan bij een cliënt met PTSS
CGT- visie en behandelplan kunnen uitleggen aan een cliënt met PTSS (rationale)
Ontwikkelen van kennis en enige vaardigheden ten aanzien van het uitvoeren van CGT bij PTSS
VGCT competentieprofiel: competentie 1.4., 1.6., 1.7.(zie pag. 53)

Werkvorm

werkgroep
training

Programma:

13.30 – 14.00 uur Inleveren verslag zelfcontroleprogramma en nabespreking

Training

14.00 – 17.00 uur Inleiding behandeling van PTSD
Oefenen met de behandeling van PTSD

Pauze zelf plannen

Vorbereiding bijeenkomst Behandeling van PTSS:

- Bedenk een eigen traumatische herinnering die niet te zwaar is voor deze cursus (dus bv. een bijna-ongeluk, een bijna- aanranding, bestolen zijn, toeschouwer bij een vechtpartij, etc)
- Arnoud Arntz. Imagery Rescripting for Post Traumatic Stress Disorder. Chapter to appear in Thoma, N. & McKay, D. (Eds.) *Engaging Emotion in Cognitive Behavioral Therapy: Experiential Techniques for Promoting Lasting Change*. New York: Guilford (2017)
- Bögels, S.M. & Oppen, P. van (2011) *Cognitieve therapie: theorie en praktijk*. 2e druk. Bohn Stafleu en van Loghum. ISBN: 9789031383092 Engelhard, I. Arntz, A. en Kindt, M., hoofdstuk 11. *Cognitieve therapie bij posttraumatische stressstoornis* (289-319). (**handboek**) (30 pagina's)
- Keijsers, G.P.J., Minnen, A. van, Verbraak, M., Hoogduin, C.A.L. en Emmelkamp, P. (2017) *Protocollaire behandelingen voor volwassenen met psychische klachten*. Boek 1. Hoofdstuk 6: *Protocollaire behandeling van patiënten met een posttraumatische stressstoornis* (blz. 311-369) (**handboek**) (32 pagina's)

Bijeenkomst 27

Datum :
Tijd : 09.30-12.45 uur
Docenten :

Onderwerp:

OCD

Doel:

kennis hebben van DSM criteria, epidemiologie en fenomenologie voor OCD

basale kennis hebben van wetenschappelijke theorieën met betrekking tot ontstaan en instandhouding van OCD

kennis hebben de werking en het belang van TAF bij het ontstaan en in stand houden van OCD

kennis hebben van evidence based behandelingen bij OCD (CBT)

VGCT competentieprofiel: competentie 1.1., 1.7., 4.(zie pag. 53)

Werkvorm

workshop

Programma:

09.30 – 11.00 uur Bijdrage docent en vragen cursisten

11.00 – 11.15 uur Pauze

11.15 – 12.45 uur Vervolg bijdrage docent en vragen cursisten

Vorbereiding bijeenkomst OCD:

- Bögels, S.M. & Oppen, P. van (2011) Cognitieve therapie: theorie en praktijk. 2e druk. Bohn Stafleu en van Loghum. ISBN: 9789031383092 hoofdstuk 10. Cognitieve therapie bij dwangstoornis (261-288) (**handboek**) (26 bladzijden).
- Keijsers, G.P.J., Minnen, A. van, Verbraak, M., Hoogduin, C.A.L. en Emmelkamp, P. (2017) Protocollaire behandelingen voor volwassenen met psychische klachten. Boek 1. Hoofdstuk 8: Protocollaire behandeling van patiënten met een obsessieve-compulsieve stoornis (blz. 427-484) (**handboek**)
- Zo mogelijk: voorbereiden van een eigen casus met OCD (ten behoeve van oefening behandeling).

Naslagwerk met betrekking tot OCD:

- Hout, M. van den & Kindt, M. Waarom herhaald controleren twijfel aan het geheugen niet wegneemt, maar vergroot. Directieve therapie, 23 (juni 2003), pag. 146 - 161. => **Artikelnummer volgt** (15 bladzijden).
- Arts, W. Acceptance and Commitment Therapy (ACT) voor intrusies. Dth 3, jaargang 28, oktober 2008.
- Else de Haan: Behandeling van de dwangstoornis. Uit: Directieve therapie bij kinderen en adolescenten, hoofdstuk 14.

Bijeenkomst 28

Datum :
Tijd : 13.30-17.00 uur
Docenten :

Onderwerp:

Behandeling OCD: exposure met responspreventie en cognitieve therapie

Doel:

Kunnen opstellen van een functie analyse en betekenis analyse bij een cliënt met OCD

Op basis van deze analyses kunnen opstellen en uitvoeren van een behandelplan bij een cliënt met OCD

CGT- visie en behandelplan kunnen uitleggen aan een cliënt met OCD (rationale)

Ontwikkelen van kennis en vaardigheden ten aanzien van het uitvoeren van CGT bij OCD: exposure met responspreventie en cognitieve therapie

VGCT competentieprofiel: competentie 1.4., 1.6., 1.7.(zie pag. 53)

Werkvorm

werkgroep

training

Programma:

13.30 – 14.00 uur	Inleveren en korte bespreking van de tussentijdse toets. Afspraken maken m.b.t. feedback.
14.45 – 14.30 uur	Inleiding behandeling van OCD
14.30 – 16.30 uur	Oefenen met de behandeling van OCD
16.30 – 17.00 uur	plenaire nabespreking van de oefeningen

Vorbereiding bijeenkomst Behandeling OCD:

- Zo mogelijk: voorbereiden van een eigen casus met OCD (ten behoeve van oefening behandeling).
- Bögels, S.M. & Oppen, P. van (2011) Cognitieve therapie: theorie en praktijk. 2e druk. Bohn Stafleu en van Loghum. ISBN: 9789031383092 hoofdstuk 10. Cognitieve therapie bij dwangstoornis (261-288) (**handboek**) (26 bladzijden).
- Keijsers, G.P.J., Minnen, A. van, Verbraak, M., Hoogduin, C.A.L. en Emmelkamp, P. (2017) Protocollaire behandelingen voor volwassenen met psychische klachten. Boek 1. Hoofdstuk 8: Protocollaire behandeling van patiënten met een obsessieve-compulsieve stoornis (blz. 427-484) (**handboek**) (... bladzijden).
- Zo mogelijk: voorbereiden van een eigen casus met OCD (ten behoeve van oefening behandeling).

Bijeenkomst 29

Datum :
Tijd : 09.30-13.00 uur
Docenten :

Onderwerp:

Praktijktoets en evaluatie

De onderwezen technieken worden in een rollenspel getoetst aan de hand van casusmateriaal

Doel:

- kunnen demonstreren van (delen van) cognitief gedragstherapeutische technieken in een rollenspel
- de plaats van de interventie in het gedragstherapeutische proces kennen
- de overgang kunnen maken van eerdere interventies naar de specifieke interventie
- de rationale van de interventie kunnen overbrengen aan de cliënt
- de verschillende stappen van de interventie beheersen
- zicht hebben op de gepaste therapeutische interactionele strategie

VGCT competentieprofiel: competentie 1.1.,1.2., 1.3., 1.4., 1.5., 1.6., 1.7., 2., (zie pag. 53)

Werkvorm

training

Programma:

Op deze dag wordt gekeken naar de manier waarop de opleiding in staat is de verschillende (cognitief) gedragstherapeutische technieken te hanteren in het contact met een gefingeerde cliënt. Alhoewel het een toetssituatie betreft is kan het meer gezien worden als een extra oefensituatie. De opleiding mag de lesmaterialen erbij gebruiken. Iedereen komt aan de beurt.

- **09.30 – 11.30 uur** Toets
- **11.30 – 11.45 uur** Pauze
- **11.45 – 12.45 uur** Evaluatie